

Türkiye Rap Müziğinde “Örtük Çağrışım” ve Metinlerarası İlişkiler: Gazapizm Örneği

Implicit Allusion and Intertextuality in Turkish Rap:

The Case of Gazapizm

Ezgi METİN BASAT*

Öz

Bu çalışma, müzik ile metinlerarasılık arasındaki ilişkiyi Rap müzik türü üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın örneklemini Türkiye’de Rap müzik alanında dikkat çekici bir üretim ortaya koyan ve sahne adı Gazapizm olan Anıl Acar’ın farklı albümlerinden seçilen şarkılar oluşturmaktadır. Araştırmada örnek olarak Gazapizm şarkılarının seçilmesi sanatçının şiirsel dil, metafor ve metinlerarası göndermeler içeren bir yapı üzerine eserlerini oluşturmasıdır. Şarkılarında sıklıkla edebiyat, sinema ve toplumsal olaylara yapılan referanslar görülür. Bu yönüyle şarkılarının sözleri yalnızca ritmik bir anlatı değil, aynı zamanda kültürel bir söylem alanı oluşturur. Buradan hareketle araştırmada müziğin içsel analizinden ziyade şarkı sözleri, birer metin olarak ele alınarak, bu metinlerde yer alan gönderme, çağrışım ve kültürel referansların dinleyiciye nasıl aktarıldığı incelenmektedir. Böylece Rap müzikte anlam üretiminin yalnızca ritim ve söz düzleminde değil, aynı zamanda kültürel ve metinlerarası ilişkiler ağı içinde gerçekleştiğini söylemek mümkündür. Ayrıca Gazapizm’in şarkı sözlerinde farklı türlerden metinlere yapılan göndermeler, sanatçı ile dinleyici arasında ortak bir kültürel bellek oluşturur. Özellikle şiir, roman, film ve tiyatro türlerine yapılan kısa fakat anlamlı referanslar, çoğu zaman açık bir alıntıdan ziyade anımsatma (allusion) biçiminde ortaya çıkar. Böylece dinleyici, şarkı sözleri aracılığıyla yalnızca anlatılan hikâyeyi değil, aynı zamanda o hikâyeye eşlik eden geniş bir kültürel referans ağını da algılayabilir. Bununla birlikte Türkiye’nin toplumsal ve kültürel gündemine yapılan kısa atıfların dinleyici tarafından anlamlandırılabilmesi, büyük ölçüde ortak bir deneyim ve bellek paylaşımına bağlıdır. Bu bağlamda Gazapizm’in şarkılarını özellikle örtük çağrışım tekniği çerçevesinde incelemek, Rap müzikte sanatçı ile dinleyici arasında kurulan katmanlı bir dil oluşturma ve anlam paylaşımını ortaya koymak açısından dikkat çekicidir.

Anahtar sözcükler: Örtük Çağrışım, Metinlerarasılık, Gazapizm, Rap Müzik, Kültürel Bellek.

* Prof. Dr., Kırşehir Ahi
Evran Üniversitesi,
Fen Edebiyat
Fakültesi, Türk Dili ve
Edebiyatı Bölümü,
Türk Halk Edebiyatı
ABD.
ezgimetinbasat@gmail
.com ORCID: 0000-
0002-4909-7558

Geliş Tarihi:
13.05.2026
Kabul Tarihi:
25.06.2026
Yayın Tarihi:
30.06.2026

Araştırma Makalesi

Cite as/ Atıf: Metin Basat E., (2026). Türkiye rap müziğinde “örtük çağrışım” ve metinlerarası ilişkiler: gazapizm örneği. *Culture Academy Dergisi*, 6(1), 1-17.

Abstract

This study aims to examine the relationship between music and intertextuality through the genre of rap music. The sample of the study consists of selected songs from different albums by Gazapizm, a prominent figure in the Turkish rap scene, whose real name is Anıl Acar. Gazapizm is known for his distinctive lyrical style, poetic language, and strong engagement with social issues, making his work particularly suitable for intertextual analysis. His lyrics are characterized by a dense use of metaphors, literary expressions, and cultural references. In Gazapizm's songs, references to literature, cinema, and social events transform the lyrics from simple rhythmic narration into a broader cultural and discursive field. Therefore, this study does not focus on the musical structure of rap music; instead, it approaches song lyrics as textual formations and analyzes them within the theoretical framework of intertextuality. The concept of allusion plays a central role in this analysis. Gazapizm's lyrics often include implicit references that evoke poems, films, and shared cultural memories without explicitly naming them. These subtle allusions enable the construction of multilayered meanings and position the listener as an active interpreter rather than a passive receiver. Additionally, references to Turkey's social and cultural context contribute to a shared cultural memory between the artist and the audience. As a result, Gazapizm's songs can be read as complex cultural texts. This study demonstrates that rap music functions not only as a musical form but also as a dynamic space for cultural production and meaning-making.

Keywords: implicit allusion, intertextuality, Gazapizm, rap music, cultural memory

Received: 13.05.2026
Accepted: 25.06.2026
Available Online: 30.06.2026

Research Article

Giriş

Günümüzde popüler müzik türleri yalnızca estetik ifade biçimleri olarak değil, kültürel anlam üretiminin gerçekleştiği çok katmanlı söylem alanları olarak değerlendirilmektedir. Özellikle rap müzik, söz merkezli yapısı sayesinde farklı kültürel metinlerle kurduğu ilişkiler aracılığıyla diğer türlerle güçlü bir metinlerarası bağ oluşturur. Şarkı sözlerinde yer alan göndermeler, anırtırmalar ve kültürel referanslar, rap metnini yalnızca müzikal bir ürün olmaktan çıkararak toplumsal, edebî ve kültürel söylemlerle ilişki kuran dinamik bir anlatı alanına dönüştürür. Türkiye’de

rap müzik alanında üretim yapan sanatçılardan biri olan Gazapizm (Anıl Acar), şarkı sözlerinde yoğun kültürel göndermeler ve örtük çağrışımlar kullanır. Bu nedenle şarkılarının birçoğunda metinlerarası ilişkileri görmek mümkündür. Gazapizm'in şarkı sözlerinde müzik tarihine dair çeşitli referansların yer alışı, rap metninin kültürel belleği yeniden üreten ve dönüştüren bir söylem alanı olarak değerlendirilebileceğini de gösterir. Bu çalışmada Gazapizm'in diskografisi, sanatçının YouTube'da yayımlanmış albüm ve single'ları esas alınarak bütünüyle taranmış; içlerinden en belirgin örtük çağrışımları içeren örnekler seçilmiştir. Benzer çağrışımları paylaşan şarkılarda ise tek bir temsili örnek ile yetinilmiştir. Seçilen örneklerin şarkı sözleri, örtük çağrışım tekniği çerçevesinde incelenerek rap müzikte sanatçı ile dinleyici arasında kurulan ortak kültürel bellek ve anlam üretim süreçleri irdelenmiştir.

Metinlerarasılık kuramı, her metnin anlamını, yalnızca kendi iç yapısından değil, aynı zamanda kendisinden önce üretilmiş metinlerle kurduğu açık ya da örtük ilişkiler ağı içerisinde şekillendiğini ileri sürer. Bu yaklaşıma göre metin, kültürel üretim sürecinden yalıtılmış bir ürün değil; farklı dönemlerde ve bağlamlarda üretilmiş metinlerle sürekli etkileşim hâlinde bulunan dinamik bir yapı olarak değerlendirilir. Bu yönüyle metinlerarasılık, film çalışmaları, müzik analizi, kültürel çalışmalar ve medya araştırmaları gibi disiplinlerde de önemli bir çözümleme aracı hâline gelmiştir. Kuramın temel varsayımı, hiçbir metnin tarihsel ve kültürel bağlamından bağımsız, kendi başına ve geçmişten kopuk bir biçimde var olamayacağıdır. Her metin, kendisinden önce üretilmiş metinlerin izlerini taşır ve bu izler aracılığıyla kültürel belleğin içinde anlam kazanır. Bu durum, sanat eserlerinin yalnızca kendi sınırları içinde kapalı yapılar olarak değil; geçmişle ve diğer metinlerle sürekli ilişki kuran süreklilik gösteren kültürel bir diyalogun parçası olarak incelenmesini mümkün kılar. Bahtin'e göre "her söylem, belli bir kültürel çevrede üretilmiş ve üretilmekte olan tüm söylemlerle bağıntılıdır ve bağımsız söyleyen bulunmadığı gibi, bağımsız söylem de olmaz" (Bahtin, 2002: 55). Ona göre her söz, daha önce söylenmiş sözlerin yankısını taşır; hiçbir ifade bir boşlukta doğmaz. Kristeva bu fikri genişleterek her metnin bir "alıntılar mozaigi" olduğunu öne sürmüştür. Ona göre her metin başka bir metnin özümsemesi ve dönüştürülmesidir. Böylece metinlerarasılık kavramı, öznelarasılık kavramının yerini alır ve şiirsel dil en azından çift katmanlı bir yapı olarak okunur (Kristeva, 2024: 64). Kristeva'nın metni "alıntılardan oluşan bir

mozaik” olarak tanımlaması, metnin anlamının yalnızca kendi iç yapısından değil, aynı zamanda başka metinlerle kurduğu ilişkilerden doğduğunu gösterir. Buradan hareketle metinlerarasılığın edebî anlam üretiminde temel bir teknik olduğu söylenebilir.

Kubilay Aktulum'un sınıflandırmasıyla metinlerarasılık çeşitli teknikler aracılığıyla işler. Bu teknikler; alıntı (kaynak metinden doğrudan aktarma), gönderme (bir metne açıkça atıfta bulunma), anıştırma (kaynak metni belirtmeksizin örtük biçimde çağrıştırma), pastiş (bir yazarın üslubunu taklit etme) ve parodi (bir metni dönüştürerek eleştirme ya da mizahi amaçla yeniden yazma). Bu teknikler, anlam üretimi sürecinde okurun kültürel belleğini etkin kılar (Aktulum, 2007). Bu çalışmada Aktulum'un sıraladığı teknikler arasında yer alan “örtük çağrışım” yani “anıştırma” yönteminin Gazapizm'in şarkılarındaki kullanım biçimleri, konumu ve dinleyici ile kurduğu ortak bellek ilişkisi irdelenmektedir. Anıştırma tekniği, kapalı bir gönderge metin ile anıştırma yapan metin arasındaki söyleşim biçimidir. Burada tekniğin kavranabilmesi için bir sözceyle onun yansılarını gönderdiği başka bir sözce arasındaki belli bir algılama zorunludur. Varlığını dışarıdan bildirecek, belirtecek bir dış bildiri dizgesi olmadığı için anıştırmayı bulmak zordur. Burada anlamın karşılık bulabilmesi çoğu zaman kişisel kültür birikimine ve çabaya ihtiyaç duyulur. Açıkça gönderme yapmadan bir kişi ya da nesne konusunda düşünceyi uyarma biçimi olan anıştırmada söylenmesi gereken şey açıkça ve doğrudan belirtilmek yerine yalnızca telkin edilir. Bu nedenle anıştırma, örtülü söylemle eş anlamlıdır (Aktulum, 2007: 109). Anıştırma, edebiyatta ve müzikte kullanılan en etkili tekniklerden biridir. Tek bir imge ya da kısa bir ifade, kaynak metnin duygusal ve ideolojik yükünü yeni metne taşıyarak anlamı yoğunlaştırır. Özellikle popüler müzikte anıştırma, dinleyiciler arasında ortak bir kültürel bellek ve aidiyet duygusu olduğunu gösterir. Anıştırma bir metni kapalı bir yapı olmaktan çıkarır ve onu kültürel belleğin sürekli akışı içinde yer alan bir anlam ağına bağlar. Örtük çağrışım (anıştırma) tekniği, düşünüldüğünde müziğin hem metin hem de performans olduğu akılda tutulmalıdır. Müziğin bu yapısı metinlerarası ilişki biçimlerinin farklı iki koldan ilerlemesine vesile olur.

Müziksel metinlerarasılık bilinçli bir edime karşılık gelir. Bu karşılıklı eski bir sanatçının yapıtları yeni bir şekle sokulur, o yapıt güncel olana taşınır ve yeni bağlama uyarlanır. Metinlerarasılık müziksel bir mirasın yeni biçimlere sokularak güncellenmesine olanak sağlar. Böylece

devingen bir süreç oluşur; eski ve yeni olan arasında bir söyleşinin kapıları aralanmış olur (Aktulum, 2017: 57). Rap müzik özelinde değerlendirildiğinde bu türün yalnızca ritim ve sözlerden oluşan bir ifade biçimi olmanın ötesinde, farklı estetik, kültürel ve söylemsel unsurları bir araya getiren bir yapıya sahip olduğu görülür. Bu durum, rap müziğe yapısal olarak katmanlı bir nitelik kazandırır. Söz konusu katmanlı yapı, bir yandan ritmik altyapıyı oluşturan müzikal düzlemde şekillenirken, diğer yandan söz dizimi, söyleyiş biçimi ve anlatı stratejileri aracılığıyla söylemsel bir boyut kazanır. Böylece rap müziğin aynı anda müziksel, metinsel ve performatif özellikler taşıyan çok boyutlu bir tür olduğu söylenebilir.

Gazapizm'e ait şarkı sözlerinde sıklıkla başka şarkılara, edebî metinlere, popüler kültür öğelerine ya da toplumsal olaylara göndermelerde bulundukları görülür. Bu göndermeler kimi zaman doğrudan alıntılar, kimi zaman anıştırmalar, kimi zaman da yeniden yorumlama biçimlerinde ortaya çıkar. Bu şekilde müzik, kültürel belleğin ve kolektif deneyimin yeniden üretildiği bir söylem alanı hâline gelir. Bir hikâye anlatıcısı olarak değerlendirilebilecek olan rap sanatçıları, şarkı sözlerinde kendi gündemlerinde yer alan sosyo-politik ve kültürel birçok konuyu işlerler. Böylece metinlerarası ilişki kent folklorunun bir parçası haline gelir. Herhangi bir anda bir dil yalnızca dar anlamda lehçelere bölünmez; mesleklerin dili, türlerin dili, kuşakların dili ve belirli toplumsal gruplara özgü konuşma biçimleri gibi belirli ideolojik ve toplumsal dillere ayrılırlar. Bir dil yaşadığı ve gelişmeye devam ettiği sürece bu çeşitlilik ve katmanlaşma sürekli genişler ve daha derin düzeylere nüfuz eder (Bahtin, 2008: 107). Williams'ın da ifade ettiği gibi herhangi bir sözcenin bir topluluk tarafından yorumlanmasında kaçınılmaz olarak farklılıklar ortaya çıksa da hip-hop'un geniş bir metinlerarası ağ olduğu yönünde dinleyici beklentisinin var olduğunu ileri sürmek mümkündür. Pek çok durumda hip-hop sanatçıları, akranlarını, müzikal atalarını ve geçmişlerini açık biçimde öne çıkarırlar. Bu türü icra eden sanatçılar başka sesleri ve fikirleri ödünç almaktan, onları dönüştürmekten ve kutlamaktan gurur duyarlar. Dinleyicilerin bir ödünçlemenin anlamını kavrayabilmesi için mutlaka alıntılanan tam şarkıyı bilmesi gerekmez. Dinleyicilerin bazıları tam olarak hangi şarkının kullanıldığını bilebilir, bazıları yalnızca belirli bir müzik türünü tanıyabilir, bazıları ise bunun birden fazla unsura gönderme yapabileceğini fark edebilir. Çünkü hip-hop çoğu zaman çok sesli bir söylem üretir (Williams, 2014: 203).

Müzikte metinlerarası ilişkiler için iki yaklaşım kullanılabilir. Bunlardan ilki müziği bir içmüziksellik ya da müzikselaşkınlık olarak incelemektir. Bir başka ifadeyle bir müzik yapıtının diğer müzik yapıtlarıyla olan olası alışverişidir. Burada herhangi bir bestecinin çalışması, bestecinin kendi çalışmaları ya da diğer bestecilerin çalışmaları karşısında sorgulanabilir. İkinci yaklaşım ise şarkı sözlerinde edebiyatın ya da sinemanın, resmin, felsefenin, tiyatronun, efsanelerin, mitlerin vb. etkisini tartışmaktır (Aktulum, 2017: 103). Aktulum'un belirttiği bu yaklaşım, müzikte metinlerarasılığın yalnızca sözlü ya da yazılı metinlerle sınırlı olmadığını, aynı zamanda müzik yapıtlarının kendi içlerinde ve farklı sanat alanlarıyla kurdukları ilişkiler üzerinden incelenebileceğini ortaya koymaktadır. Bu iki yaklaşım birlikte değerlendirildiğinde, müzik yapıtlarının hem gelenek içinde hem de geniş kültürel ve sanatsal bağlamlar dahilinde konumlandığı anlaşılır. Özellikle rap müzik gibi söz merkezli türlerde bu iki düzlemin iç içe geçtiği görülür. Rap sanatçıları bir yandan farklı müzik türlerine, sanatçılara ve beat'lere göndermelerde bulunurken, diğer yandan edebiyat, sinema ve popüler kültürden aldıkları referanslarla şarkı sözlerinde geniş bir metinlerarası ağ kurarlar. Bu durum, rap müziğin kültürel belleği yeniden üreten ve farklı sanat alanlarını bir araya getiren çok katmanlı bir ifade biçimi olduğunu gösterir. Aktulum'un da belirttiği gibi, alıntılanan her unsur dinleyicinin kültürel birikimine seslenir ve eski ile yeni yapıtlar arasında yeni etkileşimler kurulmasına olanak sağlar. Bu bağlamda dinleyicinin, alıntının kaynağını tanıması, yer aldığı yapıttaki işlevini kavraması, yeni yapıt ile gönderge yapıt arasındaki ilişkiyi kurabilmesi ve alıntılanan kesitin biçimsel ya da anlamsal dönüşümünü fark edebilmesi beklenir. Dolayısıyla metinlerarası ilişkilerin anlaşılabilmesi için dinleyicinin, yazınsal metinlerin okunmasında olduğu gibi belirli bir kültürel ve estetik donanımına sahip olması önem taşımaktadır (Aktulum, 2017: 19). Bu çerçevede Gazapizm'in şarkı sözleri bir metin olarak incelendiğinde, iki tür örtük çağrışım tekniğinin kullanıldığı görülmektedir. Bunlardan ilki içmüziksel gönderme diğeri ise göstergelerarasılık olarak değerlendirilebilir. Bir başka ifadeyle Gazapizm şarkılarındaki anırtırma örneklerinde, bir yandan farklı müzik türlerine ve sanatçılara yönelik atıflar dikkat çekerken, diğer yandan sinema, dizi, şiir ve roman gibi farklı sanat alanlarıyla kurulan ilişkiler önemli bir yer tutmaktadır. Bu durum, Gazapizm'in şarkı sözlerinin yalnızca müzikal değil, aynı zamanda çok katmanlı kültürel bir referans sistemi içinde üretildiğini gösterir.

1. Gazapizm Şarkılarında İçmüziksellik

Müzik ve metinlerarasılık ilişkisinde ilk dikkat çeken teknik içmüziksellik (intramüziksellik) ya da müziksel aşkınlıktır. Bu yaklaşımda bir müzik yapıtının başka müzik yapıtlarıyla kurduğu ilişki incelenir. Bir bestecinin kendi eserleri arasında kurduğu tekrarlar, benzer motifler ya da farklı bestecilerin eserleri arasında görülen ses, ritim, melodi veya stil benzerlikleri bu kapsamda değerlendirilebilir. Böylece bir eser, tek başına bağımsız bir üretim olarak değil, önceki müziksel geleneklerle ve üretimlerle kurduğu etkileşim içinde anlam kazanır. Bu tür ilişkiler, özellikle alıntı, varyasyon, örnekleme ya da stil taklidi gibi tekniklerle ortaya çıkabilir. İçmüziksellik tekniği Rap müzik türünde belirgin biçimde kullanılır. Bunun nedeni rap müziğin belirli bir toplumsal ve kültürel kimliği temsil ediyor oluşudur. Burada rap sanatçısı kimliğini doğrudan değil metinlerarası göndermeler aracılığıyla belli eder ve sorunu tiyatralleştirir. Rap müzik söyleşime açık bir müziktir. Başka şarkı sözleri, sanatçıların söylem biçimleri sıklıkla taklit edilir, alıntılanır, yinelenir, yeniden yazılırlar. Alıntılanan her şarkı sözü dize, sözcük vd. kimi biçimsel anlamsal ve işlevsel dönüşümlere uğrar. Yeni ve ayrışık etkiler yaratmanın yolu budur (Aktulum, 2017, s. 63). Gazapizm özelinde değerlendirildiğinde şarkı sözlerinde yer alan alıntı ve anıştırmaların hem kültürel referans ürettiği hem de söylemsel dönüşüm mekanizmaları oluşturduğu görülür. Gazapizm'in anlatısı, şiirsel dil, metafor ve metinlerarası göndermeler içeren bir yapı sergiler. Şarkılarında sıklıkla edebiyat, sinema ve toplumsal olaylara yapılan referanslar görülür. Böylece Gazapizm'in söz evreni sabit bir metinsel yapıdan ziyade geçmiş şiirsel ve müzikal söylemlerin yeniden düzenlendiği bir üretim örneğini sunar. Örneğin *Kafam Karışıyor* isimli eserde geçen "Neyse düşününce kafam karışacak, doruklara sevdalancaz" ifadesi, Ahmet Kaya'nın "Doruklara Sevdalandım" isimli şarkısını çağrıştırmaktadır. Burada iki sanatçının müzikal evrenindeki ifadeler farklı olmasına rağmen örnekteki bu örtük çağrışımın iki metni bir araya getirerek, protest romantizmi kentli varoluşsal bir gerilime doğru dönüştürdüğü söylenebilir.

Rap şarkı sözleri kültürel göndermelerin yoğun olduğu metinlerdir. Alıntı her unsur vokal performans sırasında güncele taşınır. Şarkı sözleri yazılıdır ancak yorumlanmayı beklerler. Rap müzikte vokalite hem metnin kaynağı hem de hedefidir. Metinsel her unsur güncele taşınır. Her sözcük belli bağlamda kullandıkça güncellenir (Aktulum, 2017: 59). Gazapizm

şarkılarında da hedefteki sanatçıların ve şarkıların farklı bağlamlardan çekilerek metin içine taşındığı görülür. Örneğin *Gece Sabahın* isimli şarkısında ses sanatçısı Yıldız Tilbe'nin adı Ahmet Kaya'nın Şafak Türküsü şarkısında geçen "Saçlarına yıldız düşmüş koparma anne, ağlama" dizeleriyle bir arada kullanılmıştır. Şarkının "Park etmiş araçlar radyoda Tilbe/ Yıldızlar düşmüş özlenmiş anne küsmüş" biçiminde devam eden sözleri iki farklı sanatçıyı ve şarkı sözlerini tek bir metin içinde yeni bir ifade biçimine yerleştirmektedir. Burada görüldüğü gibi metnin anlaşılması için dinleyicinin de ortak bir belleğe sahip olması ve ince bir analiz yapması gereklidir. Görüldüğü gibi örtük çağrışım bazen yalnızca bir sözcük grubu, bazen bir melodik yapı, bazen bir sahne ya da atmosfer aracılığıyla gerçekleşir. Gazapizm'in yukarıda adı geçen şarkısında görüldüğü üzere, "anne" ve "yıldız" imgeleri metinde korunurken aktarılan şey sözcükler değil, duygusal rezonans ve kültürel hafızadır.

Rap müzik türlerinde metinsel alıntılar, başka şarkı sözlerinden tümceler, uzun ve kısa kesitler alıntılanarak gerçekleştirilebilir. Alıntılama işlemi siyasal bir söylemden, bir filmde, bir televizyon haberinden, bir şiirden bir masaldan, romandan da yapılabilir. Bu türden ödünçleme işlemleri ya olduğu gibi ya da alıntılanan yapıt üzerindeki kimi biçimsel anlamsal dönüşüm için gerçekleştirilebilir. Kimi zaman doğrudan alıntı yapıldığı gibi kimi zaman da gönderme işlemi bir anıştırma yoluyla gerçekleştirilebilir. Teknik ne olursa olsun bu kullanımlar aracılığıyla eski yapıtlar güncel taşınarak yeni bir bağlamda yeniden tanımlanmaya açık bir hale gelirler (Aktulum, 2007: 120). Dil, anlam ürettiği anda, birinin bir başkasıyla konuşmasıdır; hatta bu konuşmanın muhatabı kişinin kendi içindeki dinleyici bile olabilir (Bahtin, 2008: 17). Bahtin'e göre dil tek bir bilinç tarafından üretilen kapalı bir sistem değildir; aksine farklı toplumsal seslerin ve ideolojik söylemlerin karşılaşmasıyla oluşan diyalojik bir yapıdır. Bu nedenle her metin, başka söylemlerle sürekli ilişki hâlinde bulunan çok sesli bir anlam alanı oluşturur. Farklı müzikal beğeniler üzerinden de dinlenebilecek olan rap müzik, hikâyesini şarkı sözleri üzerinden kurgulaması nedeniyle çağrışımların karşılık bulduğu dinleyicilerle ortak bellek oluşturmaktadır. Rap söz yazarları bir açıklama yapmak istediklerinde, bunu başka bir metinle ilişkilendirerek yapmayı tercih edebilirler. Bu, onlara müzik, televizyon, sinema, edebiyat güncel olaylar/haberler gibi bir kültürel ortamda sözlerinin ilgi çekici ve son derece pratik bir şekilde aktarılmasını sağlar (Diallo, 2015: 44). Örneğin

Gazapizm'in *Unutulacak Dünler* şarkısında geçen "Böyle avuç kadar üstümüzde borcu kalır/ Ve iyimser bir gül açar parklara" dizeleri de Ahmet Kaya'nın *İyimser Gül* isimli şarkısını çağrıştırmaktadır. Gazapizm bu ifadeyi yeni bir bağlam içinde kullanarak güncel bir toplumsal duyarlılık alanına taşır. Böylece kaynak metindeki imge korunurken, anlamı yeni metnin bağlamında yeniden yorumlanmış olur. Bu durum, anıştırmanın bağlam dönüştürücü işlevini açık biçimde ortaya koymaktadır. Yukarıdaki örneğe benzer biçimde *Korkma* isimli şarkısında geçen "Bir mahur beste çalar, kafamda çanlar çalar" ifadeleri de yine Ahmet Kaya'nın *O Mahur Beste* isimli şarkısını çağrıştıır. Gazapizm'in bu ifadeyi kendi şarkısında kullanması, dinleyicinin zihninde bulunan müzikal ve kültürel referansı harekete geçirir. Ancak şarkının devamındaki sözler farklı bir anlatı kurarak bu imgeyi yeni bir toplumsal ve bireysel bağlam içinde yeniden anlamlandırır. Gazapizm'in Ahmet Kaya şarkılarına yaptığı bu tür göndermeler, hem Türkiye'de protest müzik geleneğiyle kurulan bir sürekliliğe işaret etmekte hem de rap müziğin farklı müzik türleriyle kurduğu içmüziksel metinlerarası ilişkileri örneklendirmektedir.

Örtük çağrışım tekniğinde alıntının olabildiğince kısa ve anıştırma üzerine kurulu oluşu bu tekniğin Rap müzik ile ilişkisini güçlendirir. Rap müzik türünde de alıntılanan sözcükler kısaltılır. Sözcüklerin biçimi ve anlamlarıyla oynanarak ya da değiştirilerek yeni sözcükler üretilir. Bu yapılırken sözcükler yeni bir bağlama oturtulur. Orada onlara yeni anlamlar yüklenir. Anlamsal ve bağlamsal saptırma rap müziğin bilinen özelliklerinden birisidir (Aktulum, 2017: 61). Örneğin Gazapizm'in *Zabit 2* şarkısında "Bitmemiş filmler, Akdeniz olmuş /Kin değil, üstümde pak, temiz boşluk" ifadeleri Sezen Aksu'nun *Gülümse* isimli şarkısında geçen "belki şehre bir film gelir bir güzel orman olur yazılarda/ İklim değişir Akdeniz olur" biçiminde devam eden dizelerini çağrıştıır.

Yukarıda irdelenen örnekler Gazapizm'in şarkı sözlerinde örtük çağrışım tekniğini göstermesi bakımından dikkat çekicidir. Burada farklı bir müzik türündeki şarkı içine yerleştirilen başka bir sanatçının şarkısı yeniden hatırlanır ve böylece sanatçı ve dinleyici arasında ortak bir bellek oluşur. Böylece farklı müzik türleri bir araya gelerek yeni bir metni ortaya çıkarır. Ancak burada dikkat çekici olan şarkı sözlerinde bir metnin başka bir metni doğrudan alıntılamaadan, kısa bir ifadeyle dinleyicinin belleğinde neden olduğu çağrışım biçimidir. Bu teknik sayesinde sanatçı, kaynak metnin duygusal ve düşünsel çağrışımlarını yeni metne taşıırken aynı

zamanda yeni bir anlam oluşturur. Bu örnekler, rap müzikte anıştırmanın yalnızca bir gönderme aracı olmadığını; aynı zamanda sanatçının kendisini belirli bir müzik geleneğiyle ilişkilendirdiğini ve dinleyiciyle ortak bir dil kurduğunu gösterir.

2. Gazapizm Şarkılarında Göstergelerarasılık

Rap müzikte karşılaşılan önemli anıştırma biçimlerinden biri de göstergelerarasılıktır. Göstergelerarasılık, bir metnin yalnızca başka metinlerle değil, aynı zamanda farklı sanat alanlarına ve kültürel göstergelere ait unsurlarla kurduğu ilişkileri ifade eder. Bu bağlamda özellikle rap, heavy metal ve rock gibi söz merkezli müzik türlerinde, yazınsal alanın dışına taşan çok sayıda gönderme ile karşılaşmak mümkündür. Şarkı sözlerinde sinema, mitoloji, halk destanları, kutsal metinler, felsefi düşünceler ya da popüler kültür öğeleri gibi farklı alanlara yapılan atıflar, müziğin anlam katmanlarını genişleten önemli unsurlar hâline gelir. Bu tür göndermeler; farklı kültürel alanlara ait semboller, karakterleri veya anlatıları şarkı sözlerine dâhil ederek dinleyiciye çok katmanlı bir anlam dünyası sunar. Böylece müzik metni, yalnızca kendi iç bağlamı içinde değil; sinema, edebiyat, mitoloji ve felsefe gibi alanlarla kurduğu ilişkiler aracılığıyla okunabilecek çok boyutlu bir anlatı alanına dönüşür. Aktulum'un da belirttiği gibi bu tür ilişkiler, farklı gösterge sistemleri arasında kurulan bağlantılar sayesinde ortaya çıkan göstergelerarasılığı oluşturur (Aktulum, 2017: 104). Bu bağlamda rap müzik, çeşitli sanat alanlarının ve kültürel anlatıların kesiştiği bir ifade biçimi olarak, farklı gösterge sistemlerini bir araya getiren metinlerarası bir yapı sunar. Çoğu zaman iyi bilinen bir sözün dijital olarak örneklenmesi eserin bir bakıma "iç işleyişinin" bir bölümünü görünür kılmaya anlamına gelir. Buna karşılık bazı şarkılarda ödünç alınan unsurlar yeniymiş gibi duyulacak biçimde akıcı şekilde düzenlenir. Ancak bu yapının iç bileşenleri aslında onlarca yıl önceki şarkılardan alınmıştır. Bir eserde metinsel olarak işaretlenen ödünçleme, eserin bazı çalışma parçalarının görünür hâle getirilmesi gibidir. Buna karşılık, eserin türetildiği kaynakların işaretlenmemesi ise yanılmalı bir özgünlük yaratmaya benzer. Müziği bu şekilde düşünmek, tartışmayı bir eserin gerçekte ne kadar özgün olduğu sorusundan ziyade ne kadar özgün görüldüğü sorusuna kaydırır (Williams, 2014: 195). Örneğin *Dayan* şarkısında geçen "Dayan rüsva etme beni / tüm mevsimler yalan" dizeleri de Ahmet Arif'in Anadolu şiirinde geçen "Dayan iş ile/Tırnak ile, diş ile/ Umut ile, sevdâ ile, düş ile/ Dayan rüsva etme beni"

dizelerini çağrıştırmaları bakımından dikkat çekicidir. Bu kullanım, modern Türk şiirinin gündelik dilini rap söylemiyle buluşturur. Burada alıntı yalnızca estetik bir süsleme değildir; rap metnini edebî geleneğe yerleştirme stratejisidir. Rap müzikte kullanılan alıntılar ya da örtük çağrışımlar, yalnızca belirli bir metne ya da müzik parçasına gönderme yapmakla kalmaz; aynı zamanda farklı dönemlere ait kültürel ve müzikal katmanları bir araya getirir. Rap müzikte sıkça karşılaşılan bu durum, iki farklı zaman diliminin aynı metin içinde buluşmasını sağlar. Geçmişe ait bir müzik parçasının, sözün ya da imgenin yeni bir rap parçasında kullanılması, dinleyiciye hem kaynak metni hatırlatır hem de yeni metnin bağlamında farklı bir anlam üretir. Bu durum, metinde ikili bir anlam alanı oluşmasına yol açar; eski ve yeni anlam katmanları üst üste gelerek çok katmanlı ve çoksesli bir anlatı ortaya çıkarır. Aktulum’un belirttiği gibi, farklı zaman ve üslupları bir araya getirerek çok katmanlı ve çoksesli bir anlam üretim alanı oluşturur. Alıntı, yapıtı kendi zamanına göndermekle kalmaz, başka bir zamana, tarihin başka bir dönemine gönderir. Böylece iki ayrı yapıt zamansal olarak iç içe geçer. Öteki yapıttan bir kesit alınarak iki ayrı biçim buluşturulur. Eski ve yeni anlam üst üste gelerek çoksesli yapılanmanın kapısı aralanır. Eski yapıttan alıntılanan unsurlar yeni yapıta derinlik katar, orada özümlenir. Benzeşikleşir, anlatımın gücünü artırmaya olanak sağlar. Bu türden kullanımların her biri alıntının yapısal işlevine karşılık gelir (Aktulum, 2017: 23). Örneğin Can Yücel’in *Yeşilmişik* şiirinde geçen “içindeymişik, sazmışık, yeşilmişik” ifadeleri Gazapizm’in *Perişan* şarkısında “Su yeşil sazlar yeşil/İçim sefil renksizim” ifadeleriyle örtük bir çağrışım olarak değerlendirilebilir. Burada farklı müzik türleri ve sanatçılara atıftan farklı olarak edebi metinlerle olan ilişki de görünür kılınır. Farklı şairlere ait şiirlerin, şarkı sözlerindeki bu örtük çağrışımı yine dinleyici ve sanatçı arasındaki ortak belleğe işaret etmesi açısından dikkate değerdir. Benzer biçimde bir şairin dizelerine atıf yapılan şarkılardan birisi de *Hadi Sen Git İşine* isimli şarkıdır. Şarkıda geçen “Bu sokağın penceresi yok /Çok uluslu yalnızlıkların yanına uzandım. Gökyüzü çok yıldızlı” ifadeleri Turgut Uyar’ın şiirsel evrenine bir gönderme yaparak *Göğes Bakma Durağı* şiirini anımsatır. Benzer biçimde *Enkarne* şarkısında “Kapanmaz artık kapısı aklımın fısıldar anlık/“Kendini öldürüp bir sabah yeniden doğurman lazım” dizeleri de Cemal Süreya’nın *Beni Öp Sonra Doğur Beni* şiirinde geçen “Annem çok küçükken öldü / beni öp, sonra doğur beni” dizelerini çağrıştırmaktadır. Böylece İkinci Yeni’nin metafizik yalnızlığı ve rap

müziğin kent yalnızlığı bir araya gelerek yeni bir metne dönüşür. Kristeva'nın bilindik ifadesiyle tekrarlanacak olursa "her metin, alıntılardan oluşan bir mozaığe benzer; her metin başka bir metnin özümsemesi ve dönüşümüdür" (Kristeva, 2024: 64). Gazapizm'in şarkı sözlerinde görülen bu örnekler, örtük çağrışım tekniğinin rap müzikteki işlevini açık biçimde ortaya koymaktadır. Örtük çağrışımın bir metnin, başka bir metni doğrudan alıntılamaadan, kısa bir ifade veya imge aracılığıyla dinleyicinin kültürel belleğinde çağrıştırmaya biçimi örneklerde görülmektedir. Bu teknik, dinleyicinin anlam üretim sürecine aktif biçimde katılmasını sağlayarak metnin çok katmanlı bir yapıya kavuşmasına olanak tanır. Bahtin'in de ifade ettiği gibi bir sözcüğün (ötekiliğin tüm çeşitleri ve derecelerinde) başka sözcükler arasında sergilediği diyalojik yönelim, söylemde yeni ve önemli bir sanatsal potansiyel yaratır (Bahtin, 2002: 52).

Rap şarkı sözlerindeki kaynağın karşılıklı olarak tanınması, iletişimi önemli ölçüde etkili hale getirir, mizah katar ve yeni anlamlar yaratmaya yardımcı olur. Bu dinamik retorik araçlar, aynı zamanda "kolektif zevk ve aktif katılım için anlamlı" yeni anlamlar yaratmaya yardımcı olur (Bahtin, 2002: 95). Gazapizm şarkılarında şiir dışında farklı sanatsal türlerle çağrışım tekniğiyle bağ kurulduğu görülür. Bunlar arasında roman, tiyatro, sinema ve Türkiye'deki popüler dizi örneklerine sıkça rastlanır. Örneğin *İzaf* adlı şarkıda geçen "Mizah bu dünya. Tümevarım yapamayan insan. Kim var? Kim var? Göremiyor gözlerim izaf. Nizam ve vicdan." dizeleri Haldun Taner'in *Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım* adlı oyununda yer alan Vicdani ve Efruz karakterlerini anıştırması açısından dikkat çekicidir. Burada mizah üzerinden ilerleyen şarkı sözlerinin Haldun Taner'in kabare tarzında mizahi eleştiri tekniğiyle yazdığı bir oyun metnini anımsatışı dikkat çekicidir. Bunun yanı sıra Nizam ve Vicdan sözcüklerinin tekrarının da oyunun temel kişileri olan Vicdan ve Efruz tiplerini örtük biçimde çağrıştırmaya dikkat çeker. Burada doğrudan bir alıntı yapılmamakta, ancak belirli bir kavram çifti aracılığıyla dinleyicinin zihninde söz konusu tiyatroya eserine ait çağrışımlar harekete geçirilmektedir. Bu tür bir kullanım, metinlerarası ilişkiyi örtük biçimde kurarak dinleyicinin kültürel birikimini devreye sokar. Bu çerçevede rap müzikte kullanılan göndermeler ve anıştırmalar, yalnızca estetik bir ifade biçimi değil, aynı zamanda belirli bir toplumsal ve kültürel bağlam içinde üretilen anlam katmanlarıdır. Dinleyici, ortak kültürel belleğe ait referansları tanıdığı ölçüde bu anlam ağını çözümler ve metnin anlam üretim sürecine aktif olarak katılır.

Rap müzik metinlerinde ortaya çıkan anlam, kültürel kodlar ile insanın doğal algısı arasındaki etkileşim sonucunda oluşur. Bu yaklaşım, anlamın farklı metinler, kültürel bağlamlar ve tarihsel deneyimler arasında kurulan ilişkiler yoluyla üretildiği görüşüyle örtüşmektedir. Roland Barthes'a göre anlamlandırma her zaman belirli bir toplum ve tarih tarafından üretilir. Kısacası anlamlandırma, kültürel insan ile doğal insan arasındaki çelişkiyi çözen diyalektik bir harekettir (Barthes, 1977: 28). Barthes'ın bu ifadesi, anlamın sabit ve evrensel bir yapıdan ziyade toplumsal ve tarihsel bağlam içinde üretildiğini ortaya koyar. Örneğin Gazapizm'in *Kayıp Kelimeler* adlı şarkısında geçen "Bir film ağırdı, bir film roman" ifadesi ise 1997 yapımı *Ağır Roman* filmine yapılan bir anıştırma örneği olarak değerlendirilebilir. Filmde yetmişli yıllarda ağırlıklı olarak Romanlar'ın yaşadığı mahallede geçen gündelik yaşam anlatılmaktadır. Bu kullanım, popüler kültüre ait bir sinema eserini çağrıştırmak rap metninin göstergelerarası bir ilişki kurmasına olanak sağlar. Böylece şarkı sözleri yalnızca müzikal bir anlatı olmaktan çıkarak sinema ve edebiyat gibi farklı sanat alanlarıyla ilişki kuran çok katmanlı bir metin hâline gelir. Bu açıdan rap müzikte anıştırma yoluyla kurulan metinlerarası ilişkiler, dinleyiciyi yorumlama sürecine dahil ederek metnin her dinlemede yeniden yazılmasına olanak tanır. Gazapizm'in *Müşkül* adlı şarkısında yer alan "Onlarca sayfa yazılmış, çizilmiş, okursan fayda/ Dönülmez yoldan yüz yıllık yalnızlık/ yüz yıllık ikrar/ Ki ne patlar, bizi bul, kim bizi saklar? Yüz yıllık endişe, yüz yıllık hınçtan" ifadeleri de Gabriel García Márquez'in *Yüzyıllık Yalnızlık* adlı romanına yapılan bir örtük çağrışım olarak okunabilir. Bu ifade, romanın taşıdığı yalnızlık, tarihsel tekrar ve toplumsal döngü gibi temaları dinleyicinin belleğinde yeniden canlandırır. Böylece romanın çağrıştırdığı anlam alanı, şarkının sözlerinde kurulan yeni bağlamla birleşerek metne daha geniş bir düşünsel derinlik kazandırır.

Gazapizm'in şarkı sözlerinde görülen bu örnekler, rap müziğin kültürel belleği harekete geçiren ve farklı sanat alanlarıyla ilişki kuran çok katmanlı bir metinlerarası yapı oluşturduğunu göstermektedir. Picone'nin de belirttiği gibi bir sözcenin anlamı, onu çevreleyen toplumsal ve kültürel bağlamdan bağımsız olarak değerlendirilemez; anlam, dinleyicinin sahip olduğu kültürel deneyimler ve bellek aracılığıyla sürekli yeniden üretilir. Herhangi bir sözcenin anlamı, toplumsal etkileşimlerin ve pratiklerin karmaşıklığından koparıldığında belirlenemez. Çünkü bu etkileşimler ve pratikler, anlam üretiminin vazgeçilmez mekanizmaları arasında yer alır ve

anlamı sürekli olarak dönüştürmeye devam eder (Picone, 2024: 9). Bu bağlamda rap müzikte kullanılan anıştırmalar, dinleyicinin kültürel hafızasını harekete geçirerek metnin anlam alanını genişletir. Örneğin Gazapizm'in *Argo* adlı şarkısında geçen "Polisle Tom ve Jerry" ifadesi, dünya çapında bilinen Tom and Jerry çizgi filmine yapılan bir gönderme olarak değerlendirilebilir. Çizgi filmde Tom ile Jerry arasındaki bitmeyen kovalamaca ve çatışma ilişkisi, burada polis ile birey arasındaki gerilimli ilişkiyi betimlemek için metaforik bir biçimde kullanılmaktadır. Bu kullanım, çatışma durumunu ironik ve popüler bir kültür referansı aracılığıyla ifade eder. Böylece popüler kültür ürünleri de rap müziğin söylem dünyasına dâhil edilerek göstergelerarası ve metinlerarası bir anlam alanı oluşturur. Sözcükler yalnızca geçmiş kullanımlarla ve gelecekteki kullanımların olanaklarıyla ilişki içinde anlam kazanır; her biri daha önce onu kullanmış olan başka seslerle doludur (Bahtin, 2002: 20). Gazapizm'in *Her Durumda Benden Şarkın Var* adlı parçasında yer alan "Sevim, koş /çakarlı magandalar yakandalar" dizeleri de Türkiye televizyon tarihinin önemli yapımlarından biri olan ve 1989 ile 2002 yılları arasında yayınlanan ve bir apartmanda yaşayan ailelerin kendi içlerinde ve birbirleriyle olan ilişkilerini anlatan *Bizimkiler* dizisine yönelik bir anıştırma biçiminde karşımıza çıkar. Dizideki apartman sakinlerinden biri olan Cemil karakteri, sürekli alkol tükettiği için apartmanda alkolik Cemil olarak bilinir ve de neredeyse tüm gün pencereden sarkarak apartmandaki kişilerin geliş gidişlerini ve olayları karısına aktarır. Bu aktarı sırasında en çok kullandığı ifade ise "Sevim Koş"tur. Yukarıdaki örnekte görüldüğü gibi şarkıda diziyi izleyen geniş bir dinleyici kitlesinin belleğinde yer etmiş bir repliği çağrıştırarak metinlerarası bir ilişki kurulmuştur. Burada doğrudan bir alıntı yapılmasa da, kısa bir söz öbeği aracılığıyla belirli bir televizyon anlatısına gönderme yapılır ve dinleyicinin bu referansı tanınması beklenir. Rap müziğin retorik stratejisini çağrı-cevap ilişkisiyle ilişkilendirmek, Rap'in oluşum yıllarındaki sahne performansları ve mücadelelerindeki dinamik ve kolektif unsurların bu müzik türünün yaratıcı sürecinde nasıl geçerliliğini koruduğunu vurgulamayı mümkün kılar. İzleyicilerin veya dinleyicilerin canlı ya da kayıtlı performansa katılımını teşvik eden dürtü, çoğunlukla örtük kalmakla birlikte, sanatsal ve işlevsel değerleri temelinde seçilmiş metinlerarası bir ağ aracılığıyla etkinleşir (Diallo, 2015: 51).

Sonuç

İncelenen örnekler, rap müzikte anıştırmanın yalnızca estetik bir söz oyunu olmadığını, aynı zamanda dinleyiciyle ortak bir kültürel bellek üzerinden iletişim kuran bir strateji olarak işlev gördüğünü ortaya koyar. Dinleyicinin göndermeleri tanınması metnin anlam katmanlarını genişletir ve Rap metnini her dinleyişte yeniden yorumlanmaya açık kılar. Açık ve uzun alıntılar yerine kısa ve yoğun çağrışımların anlam kazanması, büyük ölçüde dinleyiciyle paylaşılan bu ortak deneyim alanına bağlıdır. Gazapizm'in sözleri bu yönüyle farklı kültürel alanlara ait göstergeleri bir araya getirerek çok katmanlı ve dinamik bir metinlerarası yapı kurar. Bu yapının beslendiği kaynaklar geniş bir edebî ve kültürel yelpazeye yayılır. Ahmet Kaya, Yıldız Tilbe ve Sezen Aksu gibi farklı türlerde üretmiş müzisyenlere yapılan göndermelerin yanı sıra Ahmet Arif, Orhan Veli Kanık, Turgut Uyar ve Cemal Süreya gibi şairlerin şiirlerine yönelik çağrışımlar dikkat çeker. *Ağır Roman*'da sinemaya, *Bizimkiler*'de televizyon dizilerine ve *Yüzyıllık Yalnızlık*'ta roman türüne uzanan göndermeler Rap müziğin farklı sanat alanlarıyla kurduğu ilişkiyi gösterir. Sanatçı; protest müzik geleneğini, İkinci Yeni şiirinin varoluşsal yoğunluğunu ve modern kent yaşamının bireysel deneyimini rap müziğin söylemsel yapısıyla birleştirerek özgün bir metinlerarası alan oluşturur. Bu birleştirme, kaynak metinlerin edilgen biçimde aktarılmasıyla sınırlı kalmaz; onları bağlam, ton ve ideolojik yük bakımından dönüştürerek yeni bağlamlarda yeniden üretir. Böylece metinler arasında bir dolaşım doğar ve anlam sürekli yeniden kurulur. Göndermeler dinleyiciyi ortak bir belleğe davet ederken bu belleği güncel toplumsal deneyimin bir yansımasına dönüştürür. Sonuç olarak Gazapizm örneğinden hareketle Rap müzik türü, kültürel belleğin yeniden yazıldığı ve geçmişin şiirsel ile müzikal söylemlerinin dönüştürüldüğü bir söylem alanı olarak değerlendirilebilir. Sanatçının bireysel yaratıcılığın beslenen bu alan, özünde kolektif bellekle yürütülen sessiz bir diyalogu barındırır. Dolayısıyla Türkçe rap, kültürel çalışmalar için önemli veriler

sunmakta ve metinlerarası ilişkiler aracılığıyla toplumsal belleğin oluşumuna katkıda bulunmaktadır.

Kaynaklar

- Aktulum, K. (2007). *Metinlerarası ilişkiler*. Öteki Yayınevi.
- Aktulum, K. (2017). *Müzik ve metinlerarasılık*. Çizgi Yayınevi.
- Bakhtin, M. (2008). *The dialogic imagination: four essays*. University of Texas Press.
- Bahtin, M. (2002). *Karnaval dan romana* (C. Soydemir, Çev.). Ayrıntı Yayınları.
- Barthes, R. (1977). *Image, music, text*. Fontana Press.
- Diallo, D. (2015). Intertextuality in rap lyrics. *Revue Française D'études Américaines*, 142(1), 40–53.
- Kristeva, J. (2024). *Desire in language: a semiotic approach to literature and art*. Columbia University Press.
- Picone, M. D. (2024). Lyrical code switching, multimodal intertextuality, and identity in popular music. *Languages*, 9(11), 349. <https://doi.org/10.3390/languages9110349>
- Williams, J. A. (2014). Theoretical approaches to quotation in hip-hop recordings. *Contemporary Music Review*, 33(2), 188–209. <https://doi.org/10.1080/07494467.2014.959276>

Şarkı Kaynakçası

- Gazapizm. (2014a). *Kayıp Kelimeler* [Video]. YouTube. <https://youtu.be/15mUE4VC 5U>
- Gazapizm. (2014b). *Zabıt 2: Boşluk* [Video]. YouTube. <https://youtu.be/SCgLSTt8tDA>
- Gazapizm. (2016). *Gece Sabahın* [Video]. YouTube. <https://youtu.be/KDdx1Ln8SII>
- Gazapizm. (2020a). *Dayan* [Video]. YouTube. <https://youtu.be/UxA6eTXJM7c>
- Gazapizm. (2020b). *Perişan* [Video]. YouTube. <https://youtu.be/LaB8eI2cXmc>

Gazapizm. (2020c). *Unutulacak Dünler* [Video]. YouTube.

<https://youtu.be/oDEQ9Y6X0i0>

Gazapizm. (2022). *İzaf* [Video]. YouTube. <https://youtu.be/HNI1ReewSu8>

Gazapizm. (2024a). *Benden Şarkın Var* [Video]. YouTube.

https://youtu.be/Y_4X5Nxv8kU

Gazapizm. (2024b). *Müşkül* [Video]. YouTube.

<https://youtu.be/oHeuVrCFP6s>

Gazapizm. (2013). *Argo* [Video]. YouTube. https://youtu.be/erfgcoS_Rbc

Gazapizm. (2012). *Korkma* [Video]. YouTube.

<https://youtu.be/Qd4RShjo6Qo>

Gazapizm. (2024). *Zabıt 3: Enkarne* [Video]. YouTube.

<https://youtu.be/IWaAP2amQB8>

Çalışmanın yazarı/yazarları "COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri" çerçevesinde aşağıdaki hususları beyan etmiş(ler)dir:

Etik Kurul Belgesi: Bu çalışma için etik kurul belgesi gerekmemektedir.

Finansman: Bu çalışma için herhangi bir kurum ve kuruluştan destek alınmamıştır.

Destek ve Teşekkür: Çalışmanın araştırılması ve yazımı esnasında destek veya fikirlerine başvurulmuş herhangi bir kişi bulunmamaktadır.

Çıkar Çatışması Beyanı: Bu makalenin araştırması, yazarlığı veya yayınlanmasıyla ilgili olarak yazarın potansiyel bir çıkar çatışması yoktur.

Katkı Oranı Beyanı: Bu makalenin tüm bölümleri tek bir yazar tarafından hazırlanmıştır.

The author / authors of the study declared the following points within the framework of the "COPE-Code of Conduct and Best Practices Guidelines for Journal Editors":

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval is not required for this study.

Funding: No support was received from any institution or organization for this study.

Support and Acknowledgments: There is no person whose support or ideas are consulted during the research and writing of the study.

Declaration of Conflicting Interests: The author has no potential conflict of interest regarding research, authorship or publication of this article.

Author Contributions: All sections of this article have been prepared by a single author.